

Sygn. akt VI GC 303/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2018 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Beata Hass-Kloc

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Kościak

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2018 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: 1. D. S., 2. S. P.

przeciwko: (...) Spółka z o.o. w J.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) Spółka z o.o. w J. na rzecz powodów 1. D. S., 2 S. P. solidarnie kwotę 93.942,71 zł (słownie: dziewięćdziesiąt trzy tysiące dziewięćset czterdzieści dwa złote siedemdziesiąt jeden groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie

w transakcjach handlowych od kwot:

- 583,87 zł od dnia 15 stycznia 2018r. do dnia zapłaty,
- 10.056,91 zł od dnia 26 stycznia 2018r. do dnia zapłaty,
- 7.370,47 zł od dnia 09 lutego 2018r. do dnia zapłaty,
- 3.161,28 zł od dnia 13 lutego 2018r. do dnia zapłaty,
- 5.653,88 zł od dnia 23 lutego 2018r. do dnia zapłaty,
- 7.773,91 zł od dnia 02 marca 2018r. do dnia zapłaty,
- 7.658,23 zł od dnia 09 marca 2018r. do dnia zapłaty,
- 8.230,36 zł od dnia 16 marca 2018r. do dnia zapłaty,
- 4.693,19 zł od dnia 18 marca 2018r. do dnia zapłaty,
- 9.695,84 zł od dnia 30 marca 2018r. do dnia zapłaty,
- 8.389,03 zł od dnia 06 kwietnia 2018r. do dnia zapłaty,
- 5.185,74 zł od dnia 13 kwietnia 2018r. do dnia zapłaty,
- 5.020,55 zł od dnia 15 kwietnia 2018r. do dnia zapłaty,
- 10.469,45 zł od dnia 27 kwietnia 2018r. do dnia zapłaty,

II. zasądza od pozwanego na rzecz powodów solidarnie kwotę 10.115,00 zł (słownie: dziesięć tysięcy sto piętnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu w tym kwotę 5.417,00 zł (słownie: pięć tysięcy czterysta siedemnaście złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VI GC 303/18

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 28 listopada 2018 r.

Pozwem wniesionym w sprawie powodowie D. S. i S. P. wnieśli o zasądzenie od pozwanego (...) sp. z o.o. z/s w J. kwoty 93.942,71 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwot szczegółowo w pozwie wskazanych oraz kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powodowie podali, że dochodzona pozwem kwota stanowi nieuregulowane przez pozwanego należności wynikające z faktur VAT, wystawionych w związku z wykonaniem przez nich na rzecz pozwanej usług transportowych objętych umową z dnia 09 czerwca 2014 r. Powodowie wskazali, że w związku z brakiem płatności powodowie w dniu 9 marca 2018 r. wypowiedzieli umowę bez zachowania okresu wypowiedzenia ze skutkiem natychmiastowym. Wezwanie pozwanego do zapłaty należności pozostało bezskuteczne.

W sprzeciwie od wydanego w postępowaniu upominawczym nakazu zapłaty (k. 81- 84) pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości. Pozwany nie kwestionował, że strony zawarły umowę o świadczenie usług transportowych przez powoda, zarzucił jednak przedwczesność powództwa z uwagi na niezachowanie procedury wezwania do zapłaty wskazanej w art. 75 ust. 2 ustawy Prawo przewozowe, który przewiduje, że dochodzenie roszczeń na drodze sądowej jest możliwe dopiero po bezskutecznym wezwaniu do zapłaty, jeżeli ewentualny dłużnik nie zapłacił dochodzonych należności w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia wezwania do zapłaty. Ponadto z ostrożności procesowej podniósł, że należności objęte pozwem zostały potrącone z należnościami przysługującymi pozwanemu. Oświadczenia o potrąceniu zostały doręczone powodom.

W piśmie procesowym z dn. 05.11.2018 r. powodowie podtrzymali dotychczasowe stanowisko w sprawie. Odnosząc się do zarzutu niezachowania procedury wezwania do zapłaty wskazanej w ustawie Prawo przewozowe powód wskazał, że termin wskazany w/w przepisie upłynął bezskutecznie w dniu 23.08.2018r. Ponadto nawet gdyby hipotetycznie uznać brak legitymacji czynnej po stronie powodów to pozwany ustosunkował się pisemną odpowiedzią datowaną na dzień 04.07.2018r, a stanowiącą odpowiedź na wezwanie powodów o zapłatę. Tym pismem pozwany odmówił zapłaty dochodzonych pozwem należności.

Odnosił się również do podniesione zarzutu potrącenia wskazując jego bezzasadność z uwagi na nieistnienie przedstawionych do potrącenia wierzytelności (k- 128-131).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powodowie: D. S. i S. P. prowadzą działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej której przedmiotem jest transport drogowy towarów pojazdami uniwersalnymi. W ramach prowadzonej działalności gospodarczej w dniu 09 czerwca 2014 r. zawarli z pozwanym (...) sp. z o.o. z/s w J. umowę na podstawie której zobowiązali się (jako zleceniobiorca) do świadczenia na rzecz pozwanego (jako zleceniodawcy) usług przewozowych na terenie kraju.

Zgodnie z § 11 umowy za realizację przedmiotu umowy pozwany zobowiązał się do zapłaty wynagrodzenia w wysokości określonej w Załączniku nr 5 do umowy – stanowiącego Cennik Przewozowy. Wynagrodzenie miało być płatne na podstawie faktur VAT wystawianych przez powoda w cyklach tygodniowych w terminie 45 dni od daty wystawienia.

dowód: umowa o świadczenie krajowych usług przewozowych z dn. 09.06.2014 r. wraz z załącznikami i aneksami k. 15- 23.

Z tytułu realizacji przedmiotu umowy powodowie wystawili faktury VAT na łączną kwotę 93.943,00 zł .

dowód: faktury VAT nr (...).

Wobec nieuregulowania powyższych należności powodowie pismem z dnia 09 marca 2018 r. wypowiedzieli pozwanemu w/w umowę bez zachowania terminu wypowiedzenia ze skutkiem natychmiastowym.

Podstawą wypowiedzenia był §11 ust 1 w/w umowy , jako przyczynę wypowiedzenia wskazano brak wypłaty wynagrodzenia za wykonane usługi w wysokości oraz w terminach określonych w załączniku nr 5 do w/w umowy.

dowód: oświadczenie z dn. 09.13.2018 r. o wypowiedzeniu umowy k. 37 wraz z dowodem jego doręczenia, k- 38-39.

Pozwany w piśmie z dnia 20.03.2018r skierowanym do powodów poinformował go ,że powód nie realizuje usług i obciąża go karą umowną za brak podstawienia aut do dystrybucji (k- 40).

Dowód: pismo pozwanego z dn. 20.03.2018 r. k. 40.

Powodowie odpowiadając na powyższe w piśmie z dnia 27.03.2018r (k- 41) potwierdził ,że wypowiedział umowę z skutkiem natychmiastowym , a co za tym idzie od 19.03.2018 r umowa przestała obowiązywać i od tego dnia nie ciąży na nich obowiązki wynikające z umowy.

Dowód: pismo powodów z dn. 27.03.2018 r. z dowodem jego doręczenia k. 41-43.

Pozwany w kolejnym piśmie podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko co do zasadności obciążenia powodów wystawionymi notami .

Dowód: pismo pozwanego z dn. 03.04.2018 r. k. 45.

Powodowie odpowiadając na powyższe w piśmie z dnia 23.04.2018r (k- 46-48) odniósł się m.in. do rozliczeń palet podając ,że należności za palety z not obciążeniowych zapłacili odbiorcy lub mieli oni odrębny sposób rozliczania się z pozwanym w tym względzie tj. „ nadawca-odbiorca”. Podniósł też ,że o ewentualnych nieprawidłowościach w tym przedmiocie powinien być poinformowany przez pozwanego z dnia na dzień , a nie po upływie 10-12 miesięcy jak to ma miejsce w tym przypadku.

Dowód: pismo powodów z dn. 23.04.2018 rz dowodem jego doręczenia k. 46-50.

Pozwany w piśmie z dnia 24.04.2018r złożył oświadczenie o rozwiązaniu w/w umowy z skutkiem natychmiastowym z uwagi na naruszenie przez powodów par 4 ust 1 umowy.

Dowód: pismo pozwanego z dn. 24.04.2018 r. k. 61.

Powodowie w piśmie z dnia 14.05.2018r (k- 62) odesłali bez księgowania notę obciążeniową nr (...), fakturę nr (...), albowiem umowa uległa rozwiązaniu w dniu 19.03.2018r .

Dowód :pismo powodów z dn. 14.05.2018 r. k. 62.

Pozwany w/w okresie zgłosił zarzut potrącenia należności objętych następującymi oświadczeniami o potrąceniu:

- oświadczeniem z dnia 28.02.2018 r. (k. 87) w którym potrącił wierzytelność wzajemną względem powoda wynikającą z not obciążeniowych nr (...) z dn. 07.02.2018 r. na kwotę 732,84 zł za uszkodzenie ,oraz noty nr (...)z dn. 26.02.2018 r. na kwotę 294,00 zł z tytułu braku zwrotu palet, noty nr 000273 z dn. 26.02.2018 r. na kwotę 378,00 zł z tytułu braku zwrotu palet i noty nr (...)z dn. 26.02.2018 r. na kwotę 420,00 zł z tytułu braku zwrotu palet z wierzytelnością powoda w kwocie 6.702,76 zł wynikającą z następujących faktur VAT : nr (...) z dn. 14.01.2017r.

dowód: noty obciążeniowe wraz z dowodem doręczenia korespondencji przedłożonej z oświadczeniem o potrąceniu z dnia 28.02.2018 k. 87-92.

- oświadczeniem z dnia 23.03.2018 r. (k. 92) obejmujące wierzytelność wzajemną pozwanego względem powoda wynikającą z noty obciążeniowej nr (...) z dn. 01.03.2018 r. na kwotę 64,76 zł z tytułu refaktury (...), noty nr (...) z dn. 22.03.2018 r. na kwotę 588,00 zł z tytułu braku zwrotu palet, noty nr (...) z dn. 22.03.2018 r. na kwotę 546 zł z tytułu braku zwrotu palet, noty nr (...) z dn. 22.03.2018 r. na kwotę 1.554,00 zł z tytułu braku zwrotu palet z wierzytelnością powoda w kwocie 10.056,91 wynikającą z następujących faktury VAT nr (...) z dn. 31.12.2017 .

dowód: noty obciążeniowe wraz z dowodem doręczenia przesyłki dołączonego do oświadczenia o potrąceniu z dnia 23.03.2018r., k. 92-100

- oświadczeniem o potrąceniu z dnia 04.04.2018 r. (k. 101) obejmujące wierzytelności wzajemne względem powoda wynikające z noty obciążeniowej nr (...) z dn. 27.03.2018 r. na kwotę 10.000,00 zł z tytułu niepodstawienia środka transportu z wierzytelnością powoda w kwocie 7.370,47 zł wynikającą z faktury nr (...) z dn. 25.12.2017.

- oświadczeniem z dnia 25.04.2018 r. (k. 104) obejmujące wierzytelność wzajemną pozwanego względem powoda wynikającą z noty obciążeniowej nr (...) z dn. 04.04.2018 r. na kwotę 10.000,00 zł z tytułu braku realizacji zleconych dostaw, noty nr (...) z dn. 10.04.2018 r. na kwotę 10.000,00 zł z tytułu braku zwrotu palet, noty nr (...) z dn. 17.04.2018 r. na kwotę 8.000,00 zł z tytułu braku zwrotu palet, faktury nr (...) z dn. 15.04.2018 r. na kwotę 359,73 zł z tytułu braku udostępnienia miejsc parkingowych, faktury nr (...) z dn. 20.04.2018 r. na kwotę 83,64 zł z tytułu refaktury (...)

dowód: noty obciążeniowe wraz z dowodem doręczenia przesyłki dołączonego do oświadczenia o potrąceniu z dnia 25.04.2018r., k. 104-110.

- oświadczeniem z dnia 24.05.2018 r. (k. 111) obejmujące wierzytelność wzajemną pozwanego względem powoda wynikającą z noty obciążeniowej nr (...) z dn. 14.05.2018 r. na kwotę 22.000,00 zł z tytułu niepodstawienia środka transportowego, faktury nr (...) z dn. 18.05.2018 r. na kwotę 362,36 zł z tytułu refaktury (...), faktury nr (...) z dn. 15.03.2018 r. na kwotę 83,64 zł z tytułu braku udostępnienia miejsc parkingowych.

dowód: noty obciążeniowe wraz z dowodem doręczenia przesyłki dołączonego do oświadczenia o potrąceniu z dnia 24.05.2018r., k. 111-115.

Pismem z dnia 21 maja 2018 r. powodowie wezwali pozwanego do zapłaty w/w należności z tytułu realizacji umowy. Wezwanie powyższe zostało doręczone pozwanemu w dniu 23 maja 2018 r. Pozwany nie uregulował należności.

dowód: wezwanie do zapłaty z dn. 21.05.2018 r. wraz z dowodem nadania k. 66-67.

Pozwany odpowiadając na powyższe w piśmie z dnia 04.07.2018r (k- 132) oświadczył ,że w/w należności są niezasadne , albowiem zostały one potrącone z wystawionymi notami obciążeniowymi.

Powodowie w piśmie z dnia 05.06.2018r (k- 133) odesłali fakturę VAT z dnia 15.05.2018r bez księgowania ,jako że w/w umowa uległa rozwiązaniu z dniem 19.03.2018r.

Dowód: pismo powodów z dn. 05.06.2018 r. z dowodem jego doręczenia k. 133- 134.

Powodowie wraz z pismem z dnia 06.06.2018r (k- 135) zwrócili pozwanemu nieuszkodzone nadajniki (...).

Dowód: pismo powodów z dn. 06.06.2018 r. z dowodem jego doręczenia k. 135- 136.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów z dokumentów, które uznał za wiarygodne w zakresie, jaki wyznacza im przepis art. 245 kpc.

Na rozprawie w dniu 28 listopada 2018 r. Sąd postanowił oddalić wnioski strony pozwanej w zakresie przesłuchania stron jako nie mające znaczenia istotnego dla rozstrzygnięcia sprawy. Wskazać trzeba, że dowód z przesłuchania stron ma charakter jedynie subsydiarny, stosowany jest przez sąd fakultatywnie. Zawnioskowany dowód w większości dotyczył okoliczności, który wynikał z dowodów z dokumentów i materiału dowodowy w tym zakresie, w jakim Sąd dysponował był wystarczający do wydania rozstrzygnięcia w sprawie.

Artykuł 299 kpc określa relacje dowodu z przesłuchania stron do całokształtu materiału dowodowego zebranego w danej sprawie, traktując wypowiedź dowodową strony jedynie jako ewentualnie- w zależności od okoliczności – jako uzupełnienie materiału dowodowego. Z tego przepisu wynikają również konsekwencje zarówno co do momentu, w którym może zapaść decyzja sądu o przeprowadzeniu dowodu z przesłuchania stron, jak też co do zakresu przedmiotowego tego dowodu. Ograniczenia te są konsekwencją założenia o nikłej wartości dowodowej wypowiedzi osoby zainteresowanej wynikiem postępowania. Ponadto do dokonania oceny, że dana strona złożyła niewiarygodne zeznania konieczne jest wysnucie takiego wniosku za pomocą innych dowodów zebranych w sprawie. (por. glosa W. Siedlecki do wyroku SN z 24.03.1969r, III CRN 419/68, OSNCP 1969, nr 12 poz. 231).

Ponadto, należy podnieść, że ustalenie czy powodowie nie wywiązywali się z obowiązków umownych należało do gestii Sądu, a nie pozwanego.

Z dowodów pisemnych, które uznano za wiarygodne wynikało, że pozwany nie uregulował względem powodów świadczeń wynikających z umowy o usługi transportowe, zaś wniosek pozwanego zmierzał jedynie do nieuzasadnionego przedłużania postępowania.

Sąd Okręgowy mając na uwadze powyższe zważył co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w całości.

Analiza dokumentacji przedłożonej do pozwu wskazuje, że pozwany posiada względem strony powodowej zadłużenie w wysokości objętej pozwem. Powodowie wywodzili swoje roszczenie z zawartej z pozwanym w dniu 09.06.2014 r. umowy o świadczenie usług transportowych. Na potrzeby postępowania sądowego powołali oni wystarczające dowody świadczące o tym, że wykonali usługę transportową do której byli zobowiązani zgodnie z umową, pozwany zaś nie dotrzymał warunków tej umowy i nie uregulował należności z niej wynikających. Pozwany nie kwestionował jakości wykonanych przez powodów usług ani terminowości ich wykonania, a jego zachowanie wskazuje, że miał pełną świadomość istniejącego względem nich zadłużenia. Świadczą o tym dokonywane z powodami potrącenia swoich wierzytelności, które nie dotyczą realizacji umowy za okres który powodowie żądają zapłaty, a mianowicie obejmuje on okres od grudnia 2017 r do lutego 2018r.

Nie został uwzględniony zarzut pozwanego przedwczesności powództwa z uwagi na niezachowanie przez powodów procedury wezwania do zapłaty wskazanej w art. 75 ust 2 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe.

Art. 75 ust. 1 Prawo przewozowe (Dz. U.2000.50.601 j.t.) stanowi, że dochodzenie roszczeń w postępowaniu sądowym na podstawie ustawy lub przepisów wydanych w jej wykonaniu przysługuje uprawnionemu po bezskutecznym wyczerpaniu drogi reklamacji, przewoźnikowi zaś - po bezskutecznym wezwaniu zobowiązanego do zapłaty. Zgodnie z ust. 2 w/w przepisu reklamacje lub wezwanie do zapłaty uważa się za bezskuteczne, jeżeli dłużnik nie zapłacił dochodzonych należności w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia reklamacji lub wezwania do zapłaty.

Rozpatrując zarzut pozwanego w tym zakresie Sąd Okręgowy opowiedział się za wykładnią funkcjonalną w/w przepisu, wg. której dopuszczalne jest dokonywanie oceny wyczerpania trybu wezwania do zapłaty wg. stanu na datę orzekania. Mając powyższe na uwadze jako równoznaczne z wezwaniem do zapłaty Sąd potraktował doręczenie pozwanemu odpisu pozwu z załącznikami, co miało miejsce w dniu 10.08.2018 r. Z treści pozwu w sposób jednoznaczny wynikało żądana kwota i tytuł prawny roszczenia. Zważywszy na kilkumiesięczny okres czasu jaki upłynął do daty wezwania do zapłaty z dnia 21.05.2018r do w/w dnia oraz stanowisko pozwanego odmawiające zapłaty w sprzeczności od nakazu zapłaty wniesionego w dniu 24.08.2018r Sąd uznał, że droga z art. 75 ust 2 Pr.

przewozowego została zachowana. Przepis art. 75 ust. 2 prawa przewozowego nie może być rozumiany w taki sposób, że wierzyciel zmuszony jest oczekiwać ze złożeniem pozwu aż do upływu 3-miesięcznego terminu, o którym mowa jest w tym przepisie. Droga reklamacji (wezwanie do zapłaty) nie służy odraczaniu terminu płatności, ma natomiast umożliwić dłużnikowi zajęcie stanowiska w sprawie. Jeżeli zatem żądanie zawarte w reklamacji (wezwanie do zapłaty) zostało uznane, ale dłużnik nie dokonał niezwłocznej zapłaty uznanej kwoty, to wierzyciel może dochodzić swoich roszczeń przed sądem, nie czekając na upływ 3-miesięcznego terminu. (por. Komentarz do art. 75 Pr. przewozowego, Ambrożuk Dorota, Dąbrowski Daniel, Wesołowski Krzysztof, LeX Online, 2014 r.) W rozpoznawanej sprawie przed skierowaniem sprawy do sądu powodowie już w piśmie z dnia 23.04.2018r (k- 46-48) skierowanym do pozwanego określili swoje żądanie i jego podstawę. Wezwanie do zapłaty z dn. 21.05.2018 r. było kolejnym kierowanym do pozwanego wezwaniem do uregulowania zaległości. Pozwany pismem z dnia 04.07.2018r (k- 132) ustosunkował się do w/w wezwania do zapłaty, odmawiając zapłaty. Tym samym powodowie jako wierzyciele stali się uprawnieni do dochodzenia swoich roszczeń bez konieczności odczekania 3 – miesięcznego terminu o jakim mowa w art. 75 ust 2 Pr. przewozowego.

Zarzut potrącenia podniesiony przez pozwanego Sąd Okręgowy także uznał za niezasadny. Brak było podstaw do przyjęcia, że należność powoda z tytułu faktur objętych niniejszym postępowaniem została choćby częściowo rozliczona w drodze oświadczeń o potrąceniu złożonych przez pozwanego w toku niniejszego postępowania sądowego z dnia : 28.02.2018 r., z dnia 23.03.2018 r. oraz z dnia 04.04.2018 r., z dnia 25.04.2018r i z dnia 24.05.2018r co do których pełnomocnik pozwanego zgłosił zarzut potrącenia w sprzeciwie od nakazu zapłaty.

W pierwszej kolejności Sąd zauważa, że dla osiągnięcia skutku potrącenia, o jakim mowa w art. 498 § 2 k.c. - wzajemnego umorzenia wierzytelności konieczne jest złożenie dłużnikowi oświadczenia o potrąceniu w taki sposób aby mógł zapoznać się z jego treścią (art. 61 § 1 k.c.). Oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, powinno być zindywidualizowane pod względem podmiotowym w tym sensie, że powinno być skierowane do konkretnego adresata. Warunkiem skuteczności oświadczenia o potrąceniu jest jego złożenie właściwemu adresatowi. Dopiero wybór właściwego adresata umożliwia przyjęcie skutku w postaci skutecznie złożonego oświadczeni woli w rozumieniu art. 61 kc. W przypadku prowadzenia działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej adresatami tego oświadczenia powinni być wspólnicy spółki cywilnej nie zaś sama spółka. Spółka cywilna nie jest bowiem podmiotem prawa lecz umową prawa cywilnego, co oznacza, że stroną stosunków cywilnoprawnych oraz podmiotami wynikających z nich praw i obowiązków są wspólnicy, a nie sama spółka. W tej sytuacji więc oświadczenie o potrąceniu powinno być zakomunikowane wspólnikom spółki cywilnej, oni są bowiem podmiotami zainteresowanymi tym oświadczeniem. W rozpoznawanej sprawie adresat do którego zostały skierowane wszystkie trzy oświadczenia woli o potrąceniu został oznaczony jako : (...) S.C. D. S. , S. P..

Niezależnie od powyższego, w ocenie Sądu Okręgowego strona pozwana nie wykazała również zaistnienia przesłanek potrącenia o których mowa w art. 498 kc.

W świetle art. 498 kc dla wywołania skutku potrącenia konieczne jest jednoczesne zaistnienie następujących przesłanek: wzajemność wierzytelności, jednorodność wierzytelności, ich wymagalność oraz zaskarżalność. Wskazać również należy, że zgłoszenie zarzutu potrącenia jest formą dochodzenia roszczeń zrównaną co do skutków z powództwem, i podlega tym samym wymogom, które stawiane są dla powództwa. W razie sporu strona podnosząca w procesie zarzut potrącenia winna wykazać, że wierzytelność jej służy i istnieje co do zasady i co do wysokości. Dopiero w wyniku wykazania tych okoliczności potrącenie można uznać za skuteczne. (Wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 30 stycznia 2013 r. I ACa 1387/12 LEX nr 131495, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 26 marca 2015 r. I ACa 958/14) Aby doszło do potrącenia, a więc do umorzenia dwóch przeciwstawnych wierzytelności do wysokości wierzytelności niższej (art. 498 § 2 k.c.), konieczne jest współlistnienie ustawowo określonych przesłanek (wymienionych w art. 498 § 1 k.c.), które tworzą tzw. „stan potrącalności”, a nadto konieczne jest złożenie oświadczenia woli o potrąceniu (art. 499 k.c.).

Podstawą obciążenia powodów należnościami wskazanymi w omawianych oświadczeniach o potrąceniu były zapisy łączącej strony umowy o wykonywanie usług transportowych, zatem pozwany winien był wykazać przesłanki

odpowiedzialności kontraktowej, (art. 471 kc) a zatem niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie powoda (dłużnika) stanowiące niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania - umowy z dn. 09.06.2014r r.), poniesioną szkodę, oraz związek przyczynowy pomiędzy bezprawnym działaniem lub zaniechaniem dłużnika a szkodą wierzyciela. W ocenie Sądu powyższe przesłanki nie zostały przez pozwanego wykazane. Analizując warunki łączącej strony umowy Sąd stwierdził, że naliczenie przez pozwaną kar umownych wskazanych w w/w oświadczeniach o potrąceniu oraz potrącenie należności tytułem nierozliczonych palet, braku podstawienia środka transportu, nie udostępnienia miejsc parkingowych było w świetle treści w/w umowy bezpodstawne i tym samym złożenie powodowi oświadczenia o potrąceniu wzajemnych wierzytelności było nieskuteczne. Analizując kolejno, w/w oświadczenia o potrąceniu należy podnieść, że w/w noty obciążeniowe w części (k- 103,106,107,108,109, 110, 114,117) wystawione już po rozwiązaniu łączącej strony umowy o wykonywanie usług transportowych co nastąpiło w trybie wypowiedzenia ze skutkiem natychmiastowym pismem z dnia 19.03.2018 r, lub dotyczą braku zwrotu palet lub reklamacji uszkodzenia, nadajnika G (k- 88,89,90,91,94,95,98,99,113). Nie wykazano zasadności naliczenia kary umownej wynikającej z §10 pkt 1 a, b w zw. z § 5 oraz z § 7 umowy powodom w związku z nieprawidłową realizacją umowy w tym zakresie. Pozwany nie zaferował żadnych dokumentów źródłowych, aby móc zweryfikować te wierzytelności zarówno pod względem ich zasadności jak i wysokości, szczególnie wobec zarzutu powodów, że część odbiorców miała odrębny system rozliczania palet z pozwanym. Mając na uwadze korespondencję stron brak dowodów, że prawidłowość wykonywania tej umowy była kiedykolwiek kwestionowana przez pozwanego w/w zakresie. Sąd Okręgowy stwierdził brak podstaw do kwestionowania jej wykonywania w zakresie obowiązków z §10 pkt 1a, b umowy. Analogiczne uwagi odnoszą się do kwestii nierozliczonych palet objętych notami obciążeniowymi co do których nie było ze strony pozwanego jakichkolwiek wezwań o ich zwrot (z §7 ust 3 umowy).

Sąd miał tu na uwadze brzmienie § 11 ust 4 łączącej strony w/w umowy zgodnie z którym zleceniodawcy przysługiwało prawo do potrącenia z bieżącego wynagrodzenia odszkodowań, kar umownych i innych należności, za które odpowiedzialność ponosi zleceniobiorca. W innych przypadkach zapłata odszkodowań, kar umownych i innych należności miała następować na pierwsze wezwanie zleceniodawcy, w terminie i formie wskazanych w wezwaniu. Postępowanie dowodowe nie wykazało aby pozwany zwracał powodom kiedykolwiek uwagę na naruszanie w tym względzie warunków umowy.

W świetle powyższego zapisu z bieżącego wynagrodzenia powodów możliwe było potrącenie jedynie należności będących karami umownymi bądź tego rodzaju za które odpowiedzialność ponoszą powodowie. Rozliczenie innego rodzaju należności, jak np. rozliczenie palet, wymagało odrębnego wezwania zawierającego określenie rodzaju należności, terminu oraz formy płatności. Tym samym obciążenie w/w należnościami powodów w drodze potrącenia z przysługującego im bieżącego wynagrodzenia pozostawało w sprzeczności z treścią w/w zapisu § 11 ust 4 łączącej strony umowy i było niezasadne.

Reasumując strona pozwana nie wykazała zasadności potrącenia odnośnie żadnej z wierzytelności objętych w/w oświadczeniami, zaś brak potrącenia nakazywał przyjęcie zasadności roszczenia powodów o zapłatę wynagrodzenia za wykonane usługi transportowe objęte fakturami VAT stanowiącymi podstawę powództwa. Mając na względzie powyższe Sąd Okręgowy zasądził od pozwanej na rzecz powodów dochodzoną pozwem kwotę wraz z wynikającymi z art. 481§1 i 2 kc odsetkami za opóźnienie, które zostały naliczone z uwzględnieniem terminów płatności należności z poszczególnych faktur VAT objętych pozwem.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. obciążając nimi pozwanego jako przegrywającego sprawę. Na koszty procesu poniesione przez powoda, które ma mu zwrócić pozwany, składają się koszty zastępstwa adwokackiego w kwocie 5400 zł ustalone na podstawie §2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (DZ.U. 2015.1804), opłata sądowa od pozwu w kwocie 4.698 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł (pkt II)

Sygn. akt VI GC 303/18

ZARZĄDZENIE

- 1) Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego,
- 2) (...) dni